

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2008

ΟΜΑΔΑ Α

A.1 Σ

A.2 Σ

A.3 Λ

A.4 Λ

A.5 Σ

A.6 Γ

A.7 Δ

ΟΜΑΔΑ Β

Επιβολή ανώτατων τιμών

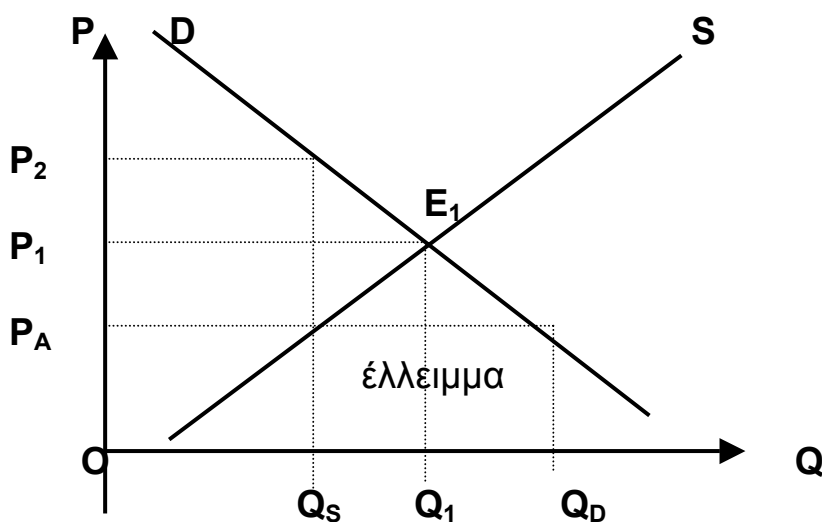
Σκοπός του κράτους με την επιβολή ανώτατης τιμής διατίμησης σε ένα αγαθό είναι η προστασία του καταναλωτή από υπερβολική άνοδο των τιμών (κυρίως σε αγαθά πρώτης ανάγκης). Τις συνέπειες αυτής της παρέμβασης μπορούμε να μελετήσουμε στο παρακάτω διάγραμμα. Αν για ένα αγαθό η καμπύλη ζήτησης είναι D , η καμπύλη

προσφοράς S και το σημείο τομής τους είναι E , η τιμή ισορροπίας είναι P_1 και η ποσότητα ισορροπίας Q_1 . Εάν το κράτος θεωρεί την τιμή P_1 υπερβολική για το συγκεκριμένο αγαθό, γιατί, για παράδειγμα, είναι πρώτης ανάγκης και η υψηλή τιμή του θίγει τις φτωχότερες τάξεις, τότε το υπουργείο Εμπορίου με αγορανομική διάταξη επιβάλλει ανώτατη τιμή πώλησης P_A , η οποία είναι μικρότερη από την τιμή ισορροπίας P_1 . Στην

τιμή αυτή οι παραγωγοί είναι διατεθειμένοι να προσφέρουν ποσότητα Q_s , ενώ οι καταναλωτές ζητούν ποσότητα Q_D . Έτσι δημιουργείται έλλειμμα ίσο με τη διαφορά $Q_D - Q_s$. Άμεση, δηλαδή, συνέπεια της επιβολής ανώτατης τιμής είναι η εμφάνιση ελλειμμάτων. Στην περίπτωση αυτή γνωρίζουμε ότι στην αγορά του αγαθού υπάρχει ανισορροπία και τάσεις για άνοδο της τιμής. Εφόσον η τιμή δεν μπορεί να αυξηθεί λόγω της κρατικής παρέμβασης, δεν πρόκειται να υπάρξει ισορροπία στην αγορά του αγαθού. Αν το κράτος έχει τον απόλυτο έλεγχο της προσφερόμενης ποσότητας, μπορεί να διανέμει το αγαθό με δελτία και σε περιορισμένες ποσότητες για κάθε άτομο. Μπορεί επίσης να το διανέμει με σειρά προτεραιότητας, που σημαίνει ουρές στα καταστήματα που το πωλούν.

Αυτό που συνήθως συμβαίνει είναι η δημιουργία « μαύρης αγοράς », δηλαδή το αγαθό πωλείται παράνομα σε τιμή μεγαλύτερη από τη νόμιμη. Στο διάγραμμα βλέπουμε ότι την ποσότητα Q_s , που προσφέρουν οι παραγωγοί, υπάρχουν καταναλωτές που είναι διατεθειμένοι να την πληρώσουν στην τιμή P_2 . Αυτό δίνει τη δυνατότητα στους πωλητές να πωλούν με « καπέλο » πάνω από την ανώτατη τιμή. Το ύψος του καπέλου μπορεί να φτάσει μέχρι τη διαφορά $P_2 - P_A$.

Με την επιβολή ανώτατης τιμής μπορεί να ανατρέπεται η ισορροπία στην αγορά και να δημιουργούνται ελλείμματα και παράνομες αγορές. Αυτό δεν σημαίνει ότι το κράτος δεν πρέπει να παρεμβαίνει στη λειτουργία της αγοράς, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω. Η επιβολή ανώτατης τιμής πρέπει να είναι βραχυχρόνια, για να αποφεύγεται η « μαύρη αγορά ». (Σελ. 100 του σχολικού βιβλίου)

ΟΜΑΔΑ Γ

	2004	2005	2006
Τιμή	200	210	224
Ποσότητα	1000	1200	1500
Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές	200.000	252.000	336.000
Δείκτης τιμών (%)	100	105	112
Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές	200.000	240.000	300.000
Κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π.	160	187,5	200
Πληθυσμός (αριθμός ατόμων)	1250	1280	1500
Εργατικό δυναμικό (αριθμός ατόμων)	1000	1024	1200
Απασχολούμενοι (αριθμός ατόμων)	900	896	1050
Άνεργοι (αριθμός ατόμων)	100	128	150
Ποσοστό ανεργίας (%)	10%	12,5%	12,5%

Γ1

2004

$$\text{Πρ.Κ.Κ. Α.Ε.Π.} = \frac{\text{Πρ.Α.Ε.Π.}}{\text{Πληθυσμός}} \Rightarrow 160 = \frac{\text{Πρ.Α.Ε.Π.}}{1250} \Rightarrow \text{Πρ Α.Ε.Π.} = 200.000$$

$$\text{Πρ. Α.Ε.Π.} = \frac{\text{Ον. Α.Ε.Π.}}{\Delta.T} \times 100 \Rightarrow 200.000 = \frac{\text{Ον. Α.Ε.Π.}}{100} \times 100 \Rightarrow$$

$$\text{Ον Α.Ε.Π.} = 200.000$$

$$\text{Εργ.δυν.} = 0,8 \times \text{πληθυσμού} = 0,8 \times 1250 = 1000$$

$$\text{Εργ.δυναμ.} = \text{απασχολούμενοι} + \text{άνεργοι} \Rightarrow 1000 = 900 + \text{άνεργοι} \Rightarrow \text{άνεργοι} = 100$$

$$\% \text{ ανεργίας} = \frac{\text{άνεργοι}}{\text{εργ.δυν.}} \times 100 = \frac{100}{1000} \times 100 = 10\%$$

2005

$$\Delta T_{05} = \frac{P_{95}}{P_{EB}} \times 100 = \frac{210}{200} \times 100 = 105$$

$$\text{Ον ΑΕΠ.} = P \cdot Q = 210 \times 1200 = 252.000$$

$$\text{Πρ. Α.Ε.Π.} = \frac{\text{Ον.Α.Ε.Π.}}{\Delta T} \times 100 = \frac{252.000}{105} \times 100 = 240.000$$

$$\text{Πρ.Κ.Κ. Α.Ε.Π.} = \frac{\text{Πρ.Α.Ε.Π.}}{\text{Πληθ.}} = \frac{240.000}{1280} = 187,5$$

$$\text{Εργ.δυν.} = 0,8 \times \text{πληθυσμού} = 0,8 \times 1280 = 1024$$

$$\text{Εργ.δυναμ.} = \text{απασχολούμενοι} + \text{άνεργοι} \Rightarrow 1024 = 896 + \text{άνεργοι} \Rightarrow \text{άνεργοι} = 128$$

2006

$$\text{Ον ΑΕΠ.} = P \cdot Q = 224 \times 1500 = 336.000$$

$$\text{Πρ. Α.Ε.Π.} = \frac{\text{Ον.Α.Ε.Π.}}{\Delta T} \times 100 \Rightarrow 300.000 = \frac{336.000}{\Delta T} \times 100 = \Delta T=112$$

$$\text{Πρ.Κ.Κ. Α.Ε.Π.} = \frac{\text{Πρ.Α.Ε.Π.}}{\text{Πληθ.}} = 200 = \frac{300.000}{\text{Πληθ.}} \Rightarrow \text{πληθ.} = 1500$$

$$\% \text{ ανεργίας} = \frac{\text{άνεργοι}}{\text{εργ.δυν.}} \times 100 \Rightarrow 12,5 = \frac{\text{άνεργοι}}{1000} \times 100 \Rightarrow \text{άνεργοι} = 150$$

$$\text{Εργ.δυναμ.} = \text{απασχολούμενοι} + \text{άνεργοι} \Rightarrow 1200 = \text{απασχολ.} + 150 \Rightarrow \text{απασχ.} = 1050.$$

Γ2

$$\text{Πραγμ. Α.Ε.Π.}_{05} = P_{EB} \times Q_{95} = 224 \times 1200 = 268.00$$

Γ3

$$\text{Ρυθμός πληθωρισμού}_{(05-06)} = 112-105 \times 100 = 6,66\%$$

Ομάδα Δ

Δ . 1

Μεταβλητό κόστος 200 μονάδων (VC 200) = $W * L = 4 * 900 = 3600$ χμ.

Για το μεταβλητό κόστος των 245 μονάδων παίρνουμε ως δεδομένο ότι η τιμή (p) ισούται στον πίνακα προσφοράς με το οριακό κόστος και από τον τύπο του οριακού κόστους βρίσκουμε το μεταβλητό κόστος .

$$20 = \text{μετ. κοστ. } 20 - 3600 / 245 - 200 \quad \square \rangle$$

$$\text{μεταβλητό κόστος } 20 = 4500$$

Δ . 2

Για τον αγοραίο πίνακα προσφοράς πολλαπλασιάζουμε τις ποσότητες με το 20

P	Q s
18	4000
20	4900

Δ . 3

$$\frac{Q_s - 4000}{P - 18} = \frac{4900 - 4000}{20 - 18} \Rightarrow \frac{Q - 400}{P - 18} = \frac{900}{2} \Rightarrow Q_s = - 4100 + 450 P$$

Δ. 4

$$Q_s = Q_d \quad \square \rangle - 4100 + 450 P = 8400 - 50 P \quad \square \rangle 500 P = 12500 \quad \square \rangle P_o = 25$$
$$Q_o = 7150$$

Επιμέλεια Καθηγητών Φροντιστηρίων Βακάλη